

Akademický rok 2018/2019

Diplomová práce – posudek vedoucího

Jméno a příjmení studenta: Martin Žák

Název práce: Vegýna

Slovní hodnocení:

Martin Žák na FaVU nastoupil až na magisterský stupeň studia, již po dokončeném předchozím studiu na jiné vysoké škole (management umění). Tato okolnost se stala výhodou i omezením pro jeho vlastní uměleckou tvorbu a magisterský projekt na FaVU. Pro Martina byla dlouhodobě FaVU místem, kde se soustředila velká část jeho přátel a kde byl pravidelným účastníkem neoficiálního spontánního života studentů – není tedy s podivem, že jeho diplomový projekt pracuje s komunitou a deklaruje se jako „sociální skulptura“. Umění je pro Martina hlavně společenství „nonkonformních“, blízkých lidí pohybujících se v bezpečném prostředí – „dočasné autonomní zóny“. Stvrzení postavení Martina Žáka na FaVU vedlo jak k sebepotvrzení a posílení, tak k velkému zklamání ze ztráty „objet petit a“, kterým tato škola pro Martina byla, právě a jenom když na ni nebyl studentem. Po intenzivním zapojení v Ateliéru intermédií Martin Žák „odchází do Vegýny“, která měla být původně jen součástí jeho studia v ateliéru. Zvrat v očekáváních v kombinaci s permanentním a zcela reálným ohrožením projektu ze strany některých zaměstnanců školy vedly u Martina Žáka k úzkostné a možná, někdy i agresivní obranné pozici. V textu své diplomové práce věnuje prostor hlavně obhajování toho, proč mohl nebo nemohl uvařit určitý počet porcí, kdy otevřel nebo neotevřel, nebo vznášením požadavků, které do diplomové práce zcela určitě nepatří. Ne pro to, že by tyto požadavky neměly být vysloveny, ale pro to, že patří na jiné forum. Teorie umění anebo post-umění se zdá být v práci přílepkem a pojistkou. Není třeba pochybovat o tom, že provozování klubu nebo kantýny může být uměleckým dílem a máme mnoho příkladů z dějin umění, kdy tomu tak bylo. Nestává se tak však automaticky, ale právě schopností autorů/provozovatelů/iniciátorů přesně „rámovat“. Ať už vztahové umění nebo umění „uživatelského obratu“ je možné vytvářet pouze s rozvinutou schopností odstupu a moderace jednotlivých (překrývajících se vrstev) takových projektů. Je rozdíl vytvořit kantýnu jako dílo s vědomě určeným koeficientem umění (jak o něm píše Stephen Wright) anebo tam tento koeficient či potenciál zpětně hledat. Nehledě na výše zmíněné výtky a komentáře si myslím, že je Vegýna výjimečným projektem, který je minimálně příslibem toho že se rozšířené pole umění či post-umění dokáže dostat pod kůži vysokých uměleckých škol. Jiný postoj by byl zkosnatěným zakrýváním současného stavu umění (v množném čísle), který si FaVU, jako relativně mladá a progresivní škola nemůže dovolit. Veganský studentský klub, který je do velké míry samosprávný a přistupuje férově ke svým zaměstnancům, navíc převážně z řad studentů, které zároveň učí samosprávě a spolupráci a toleruje jejich selhání, netlačí vždy na maximální efektivitu zaměstnanců a zisk není jeho hlavní prioritou je i přes obtíže a výpadky, které to může přinášet jeho

uživatelům něčím co bychom měli dokázat ocenit a to i ve světle toho, že to právě teď hodnotíme, jako diplomovou práci na vysoké umělecké škole a ne jako gastro specialisté nebo sociální pracovníci.

Martin Žák se ve své práci odkazuje k úloze kafe automatu, jako historického místa neoficiálního sdružování na staré budově školy. Oproti tomuto falickému totemu – stroji, který neosobně a mechanicky vydával instantní nápoje, je Vegýna, jako místo dnešního sdružování s celou svou lidskostí, péčí a měkkostí, příslibem toho, že lepší, méně hierarchický a autoritativní svět je možný.

Martin Žák se pokusil o obtížný diplomový projektu, kterého je velice těžké nebýt jím pohlčen. Díky velikému úsilí částečně uspěl už dnes a další se teprve ukáže, protože projekt není uzavřen.

Otázky k rozpravě:

Jak by se dalo (mimo audiovýpovědi zaměstnanců v praktické části) mluvit o Vegýně, aby nešlo jen o obranu legitimacy nebo obraný výčet splněného, žádaného a obdrženého?

Je pro vás důležitá nálepka post-umění a proč?

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace:

B

Posudek vypracoval(a):

MgA. Pavel Sterec, Ph.D.

Datum:

2. 5. 2019